

FEDERICO GARCIA LORCA:

Holdkóros ballada

Légy hát zöld, zöld, az légy,
zöld legyen a szél és az ág.
Tengeren hajó és halmon
a legelésző paripák.
Árnyéktól bevont dereka,
s verandán szíve tűnődő,
zöld testszíne, zöld hajfürtje,
szeme ezüst, hűvösödő.
Zöldnek akarlak, míg
a cigány-hold nótát kiver.
A dolgok érte vágyódnak,
velük szembe nézni nem mer.

Légy hát zöld, zöld, az légy,
halárnyként — dér! — csillagaid
suhanjanak, meglelik tán
a hajnal vesztett útjait.
Dörzspapíros levelével
a fügefa szelet horzsol,
mint tolvajló, borzolt macska
sziszeg, a hegy lihegve szól.
Ámde ki jön? Milyen mesgyén?
A verandán méléz, eped.
Zöld testszíne, haja, álma
a keserű, mély tengerek.

»Pajtás, lovam kicserélném
házaért és majorodért.
Tükrödért adnám nyergemet,
tokos késem szőnyegedért.
A Cabra szorosból ide
nyargaltam, közben ontva vért.«

»Hidd, megtenném, ha lehetne
és a kunkat meg nem szegném.
De én megszűntem én lenni
és házam többé nem enyém.«

»Pajtás, meghalni vaságiban
szeretnék, tisztességtudón,
otthon, hol vászontakaró
fedne be végsőt álmodón.
Látod-e sebet, bordámtól
torkomig, álltól a mellig?«

»Háromszáz setétlő rózsza
fehér mellényt vérrel telít.
Oved körül a vér árad,
rossz illatú, akár a rém.
De én megszűntem én lenni
és házam többé nem enyém.«

Engedd ma éjjel legalább
a verandára léphessek.
Hadd láthassam a verandát.
setétben a zöld-fényeset.
Verandas hideg hold, ki lát
éjtől szült vízeséseket?
S erre a két társ felmászik
oda, hol a tornác eltér,
irányukat vér jelezi,
nyomába könnyek cseppje ér.
A bádogtetőn ezer szikra
sugárzott, míg ők remegtek.
És ezer üvegtamburin nap-
keltére sebet ejthetett.

Légy hát zöld, zöld, az légy,
zöld legyen a szél és az ág.
A szél susogott, ők ketten
útlejtőn így, úgy folttatták.
Epe, ménta s bazsalikom
szájuk íze. Hol kedvesünk
pajtás, hol is az a leány,
ki nélkül bizony elveszünk?
Be gyakran várt rád, be gyakran,
várt, remélt és sóhajtozott.
Friss arccal, ében hajjal a
zöld verandán várakozott.

A tó felett a cigánylány
teste hintázik, zöld haja
és zöld teste, fagyos ezüst
tekintete, míg jégcsapja
a holdfénynek a víz felett
tartja, az éj bensőséges,
mint falusi tér, a nemzet-
örök ordítanak, részeges
hangjuk, a kaput döngetik,
átkozódásuk félelmes.
Légy hát zöld, zöld, az légy,
zöld legyen a szél és az ág.
Tengeren hajó és halmon
a legelésző paripák.

Fordította: Reményi József

TIN UJEVICS:

Medália

A nagylehetségű, egyénhangú horvát író itt közölt versei költői fejlődésének első szakaszából, a kilencszázhuszas évek közepén megjelent kötetéből valók. Folyamatos és időrendbeli teljes bemutatása céljából újabb verseinek fordítását és közlését is tervbe vettük; erre egy későbbi számunkban kerül sor.

I.

Dobbanj kétségeiddel
az égő horizontra,
vivódó lelked vidd el
a forgó vérző frontra!
Lobbanjon lángos fáklyád,
hol éjfél ült az égre,
tűz jelszavakkal vágjál
a poshadt sötétségre!

*

Elég!

Hisz, ami nekem elég,
az nem sok talán? Jó Istenek
— Ó istenem, ennyit csak lehet? —
s néha csók, meg tiszta, kékes ég.
És semmi több nem kell énnekem.
Ha jó lenné! — ez minden vágyam —
egyszer megsímogatnál lágyan...
s örömmre virulna életem.

V.

Versemben a mélység sötétje villog
és benne remeg sok bánatom, bajom.
A szó kirobbant a csöndből és csillog
az éjhomályban a rideg talajon.
Ha nem is vagyok költő, de szenvedek,
s nem lesz mivel két bús szemem befödjem,
amikor már megértnek engemet
és gyöngyszemmé szilárdul minden könnyem.
De értéket e kincsek csak úgy nyernek,
ha ez a pár sor kezedbe akad
s kalárisba fűzve — Te drága gyermek —
jajom kövével díszíted nyakad.

XXI.

Éjjel láng tüzel homlokomon,
s lihegve birkózom a kéjjel...
Álmaim parazsán álmodom...
— Ennyi szépség megöl az éjjel!

Éjfélután üzen a sírunk,
sikít a lelkünk és nincs dalunk...
csak síri csöndben sírunk, sírunk
s a magányban meghalunk, meghalunk.

XXXI.

Tompa fájdalommal, mélyen sebzett szívvel,
tívoynyás titkokkal lelkedet takarod,
borús homlokodon bús glóriás ívvel
ródd az ábránd utat Ujevics — te halott!
Halál a szerelmed, bárhová is ível,
halál az ételed, minden korty italod,
halál a te vágyad, bárhová is hív el,
halál a reményed, halál minden dalod.
Mit ér, ha csodákkal az eget eléred,
mit ér a vak ábránd, mit a nagy akarat?
Hiába ver szíved és lángol a véred,
mert lelked örökké bús, társtalan marad.
És elhagynak téged mámor, álom, ének,
mint a forró csókok kifáradt ajakad.

XXXVIII.

Fojtogat ma ez a felhős ég,
ez a borús téli délután.
Elégtek bennem a vágy-rózsák
s szél rázza régi, kopott ruhám.

Az úton tőlem hej! elmaradt
dal, költemény — sok-sok tört remény —
és álmaimra von bús falat
a szürke köd, mely hull, hull elém.

Jajos ridegség ez a puszta rom,
és semerre sincs kiút talán.
Nincs fényre virradó nappalom,
sem villámos, dörgő éjszakám.

Nincs bennem már se hit, se remény
mióta kivetett a világ,
csak álmodik szerelmem szegény,
mint egy csokor hervadó virág.

Ford. Somorja Sándor